

MILIEU ADVIESBUREAU

QUICK SCAN FLORA EN FAUNA

**Centrumplan
Stationsstraat, Rijen**

Datum : 22 maart 2016

Rapportnummer : 216-RSt-nw-v3

**Project : Natuurwaardenonderzoek aan de
Stationsstraat te Rijen (Centrumplan)**

Opdrachtgever : Accent Adviseurs

Datum rapport : 22 maart 2016

Van toepassing zijnde certificaat : NEN-EN-ISO 9001, 2008

Van toepassing zijnde protocollen : --

Nummer certificaat : EC-KWA-00044

Geldig tot : 19 november 2017

Projectleider : Dhr. Ir. W.A. van Aerle

Collegiale toets : Mevr. Ing. A. van der Vleuten

Voor akkoord:
W.A. van Aerle

Voor akkoord:
A. van der Vleuten

Inhoudsopgave

<u>Hfdst.</u>	<u>Titel</u>	<u>Blz.</u>
1.	Inleiding	1
2.	Inventarisatie flora en fauna	2
2.1	Algemeen	2
2.2	Beschrijving literatuuronderzoek	3
2.3	Veldonderzoek door M&A	4
2.4	Informatie door de KNNV	5
2.5	Resultaten literatuuronderzoek	6
3.	Conclusie	7

Bijlagen

- Bijlage 1 : Situatietekening en luchtfoto
Bijlage 2 : Resultaten inventarisatie natuurloket
Bijlage 3 : Foto's perceel en omgeving

1. Inleiding

Op 1 september 2015 is door Accent Adviseurs aan M&A Milieuadviesbureau BV opdracht verleend tot het uitvoeren van een natuurwaardenonderzoek voor een locatie aan de Stationsstraat te Rijen. Door de gemeente Gilze en Rijen is de eis gesteld dat in verband met de bestemmingsplanprocedure voor de nieuwbouw van een winkel met bovenwoningen op de locatie, wordt aangetoond dat er geen negatieve consequenties gelden voor de natuurwaarden in het gebied.

Onderhavige onderzoekslocatie is braakliggend en wordt gebruikt als honden-uitlaatterrein. Dit natuurwaardenonderzoek beschrijft of het voornemen van de nieuwbouw consequenties kan hebben voor de in het gebied aanwezige beschermde flora en fauna.

De situatietekening van de locatie is weergegeven in bijlage 1. Hierin is ook een luchtfoto opgenomen van de omgeving van de locatie.

Door de gemeente Gilze en Rijen zijn een aantal opmerkingen gemaakt over de eerste versie van de rapportage. Deze zijn in onderhavige tweede versie van de rapportage meegenomen.

2. Inventarisatie flora en fauna

2.1 Algemeen

In dit onderzoek zijn de huidige natuurwaarden onderzocht middels actuele literatuurgegevens. Hiervoor kan op een drietal manieren informatie worden verkregen:

1. Literatuuronderzoek door gegevens op te vragen bij het Natuurhistorisch Genootschappen, de provincie, SOVON, Vlinderstichting, RAVON, FLORON, VZZ en EIS.
2. Literatuuronderzoek middels het nemen van contact met plaatselijke natuur- en milieu instanties als IVN-afdelingen, vogelwachten, kringen van het Natuurhistorisch Genootschap etc.
3. Aanvullende hierop, het uitvoeren van een veldonderzoek.

In onderhavige situatie zijn in eerste instantie stappen 1 en 3 uitgevoerd. Het opnemen met de plaatselijke natuurverenigingen is niet noodzakelijk, omdat voornoemde stappen reeds voldoende informatie hebben opgeleverd.

Algemeen doel van het onderzoek is een beeld te krijgen van de aanwezige flora en fauna. Daarbij is de nadruk gelegd op beschermde, bedreigde en schaarse soorten en soorten die specifieke milieumomstandigheden indiceren.

Voor de locatie zijn in het verleden reeds onderzoeken uitgevoerd door Bilan (17-8-2007) en Regelink Ecologie & Landschap (23-12-2010). Deze hebben aangetoond dat geen bijzondere natuurwaarden aan de locatie toegekend kunnen worden. Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen geconstateerd, welke vooraf wel voor mogelijk werden gehouden.

2.2 Literatuuronderzoek

Bij het literatuuronderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd;

1. Het Natuurloket (SOVON, De Vlinderstichting, RAVON, EIS Nederland, FLORON, VZZ, BLWG, NMV)
2. Ministerie LNV; Vogel- en Habitatrichtlijngebieden
3. Natuurbeheerplan Noord-Brabant en gegevens Ecologische HoofdStructuur (EHS)

Vervolgens is gekeken naar de status van de waarnemingen binnen de Flora/faunawet, Commissie van Bern en de Nederlandse Rode Lijst. Deze en een aantal extra soorten worden genoemd binnen het Uitvoeringsplan Nota Natuur en Landschapsbeheer 2000-2010. Voor deze soorten geldt het “Nee, tenzij” principe als deze soorten in het plangebied voorkomen en bij ingrepen die het leefgebied aantasten.

Indien beschermde vogel- en/of zoogdiersoorten voorkomen, gelden binnen de Flora/faunawet bij de aanleg van een nieuwe functie in een gebied de volgende voorschriften:

- ▶ artikel 9: het is verboden deze dieren te doden of te verwonden;
- ▶ artikel 10: het is verboden deze dieren te verontrusten;
- ▶ artikel 11: het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste verblijfplaatsen van deze dieren te verstoren, te beschadigen of weg te nemen.

Dit betekent voor permanente nest- en/of verblijfplaatsen van beschermde soorten dat altijd een ontheffing van de Natuurbeschermingswet aangevraagd dient te worden.

Voor beschermde soorten die alleen in het broedseizoen op de locatie nestelen en/of verblijven, geen bouw- en sloopwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd in deze periode. Over het algemeen betreft deze periode het voorjaar en begin van de zomer, globaal van 15 maart tot 15 juli. Indien binnen deze periode bouw- en / of sloopwerkzaamheden worden verricht, dan moet een ontheffing in het kader van de Natuurbeschermingswet worden aangevraagd bij het ministerie van EL&I.

2.3 Veldonderzoek door M&A

Op 15 september 2015 zijn veldonderzoeken uitgevoerd op de onderzoekslocatie. De buitentemperatuur bedroeg op 15 september ongeveer 19 °C, luchtvochtigheid 70% en 5/8 bewolkingsgraad en in de avond ongeveer 12 °C, luchtvochtigheid 80% en 3/8 bewolkingsgraad.

Tijdens de veldbezoeken is gekeken naar flora en fauna. Daarbij is rondom het terrein (tot afstand van 200 m) rastermatig het gebied verkend. De afstand van 200 meter is hierbij gekozen op grond van onze ervaringen met de bestemming (wonen), indeling van het terrein en het feit dat de nieuwbouw op het perceel qua milieuhinder (geluid, geur, luchtkwaliteit, licht etc.) reeds op een afstand van 100 meter een relatief kleine bijdrage zal hebben. Eventuele natuurwaarden op grotere afstand zullen geen enkele invloed meer ondervinden van de nieuwbouw (en eventuele sloop van het woonpand op de locatie).

Tijdens het veldonderzoek is gelet op zicht- en geluidwaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, hollen, uitwerpselen, prooiresten en haren. Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de omgeving voorkomende beschermde soorten.

Tijdens het veldonderzoek zijn op het perceel geen waarnemingen gedaan van schaarse en bedreigde soorten noch van beschermde vegetatie.

Wel zijn een aantal inheemse soorten (Huismus, Merel, Spreeuw, Koolmees, Roodborst, Groenling) waargenomen. Deze waren voornamelijk aanwezig in de houtopstand op het noordelijke gedeelte van het perceel. Er zijn geen (verlaten) broedplaatsen aangetroffen van genoemde soorten.

Bij de inventarisatie is ook speciale aandacht besteed aan andere kenmerken van broedende vogelsoorten, zoals uitwerpselen en achtergelaten nestmateriaal. Ook is gekeken naar eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen of uilen in de omgeving van het perceel en voornamelijk in de bomen (hollen, spleten en openstaande schors) aan de westzijde van het perceel. Hierbij zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Er is hierbij speciale aandacht geschonken aan uitwerpselen, vraatsporen en braakballen (uilen).

De omgeving rond het perceel bestaat voornamelijk uit woonpercelen en detailhandel.

Op 15 september is zowel in de dag als de avond (tot 00.00 uur) de locatie bezocht om foeragerende vleermuizen te kunnen spotten. Hierbij hebben op wisselende plaatsen beoordelingen plaatsgevonden. Tijdens deze veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan van vleermuissoorten.

Bij de veldbezoeken is gebruik gemaakt van een vleermuisdetector van het type Heterodyne (model 440 LS). Ook met de detector zijn geen waarnemingen van vleermuissoorten gedaan.

Andere hulpmiddelen, zoals een mistnetonderzoek of boomcamera zijn niet toegepast omdat met onderhavig onderzoek reeds voldoende informatie is verkregen.

2.4. Potentiële natuursoorten en relatie met ontwikkeling

De fysieke ontwikkeling ter plaatse betreft de bouw van een detailhandel met bovenappartementen. Hierbij zal een groot gedeelte van het gebied bebouwd of verhard worden. Er zullen nieuwe verkeersontwikkelingen zijn op de locatie ten gevolge van de ontwikkelingen, maar de emissie van geluid, geur of stof kan als gering beschouwd worden. Per natuursoort zal worden aangegeven wat de invloed van de ontwikkeling is op de mogelijk voorkomende natuursoorten zal zijn.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten planten aangetroffen. Er is dus geen invloed van de ontwikkeling hierop.

Vogels

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied geschikt is als onderdeel van het foerageergebied. Er zijn een aantal inheemse soorten waargenomen, maar geen nesten of mogelijke verblijfplaatsen.

Door de ontwikkeling op het perceel wordt het foerageergebied uiteraard drastisch gewijzigd, maar er is nog voldoende gebied in de directe omgeving om te foerageren. De invloed op de vogels is hierdoor te verwaarlozen.

Zoogdieren

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat de huidige situatie van het onderzoeksgebied geschikt is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (o.a. Konijn en Mol). Dit zijn echter geen beschermde soorten.

In de bebouwing zijn geen sporen of mogelijke verblijfplaatsen aangetroffen van vleermuizen. Ook in de bomen op en rond het perceel zijn geen mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen geconstateerd. Het is wel mogelijk dat het gebied wordt gebruikt als foerageergebied.

De ontwikkeling op het perceel brengt evenals voor de vogels een verstoring van het huidige foerageergebied, maar er blijven voldoende foerageermogelijkheden in het centrum over. De invloed van de ontwikkeling op genoemde soorten kan daarom als verwaarloosbaar beschouwd worden.

Reptielen en amfibieën

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied niet geschikt is als onderdeel van het leefgebied van zowel reptielen als amfibieën. De voorwaarde hiervoor is de aanwezigheid van water in de onmiddellijke nabijheid. Dit is in het onderzoeksgebied niet aanwezig, zodat de ontwikkeling geen invloed heeft op het leef- of foerageergebied van deze soorten.

Vlinders en libellen

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied niet geschikt is als onderdeel van het leefgebied van zowel vlinders als libellen. Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten geconstateerd en er is tevens geen geschikte flora of aanwezigheid van water aangetroffen. De invloed van de ontwikkeling op deze soorten is te verwaarlozen.

Mieren en kevers of overige ongewervelden

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied niet geschikt is voor beschermde soorten kevers, omdat er geen geschikte biotopen aanwezig zijn. Voor het voorkomen van beschermde soorten mieren is de aanwezigheid van open naaldbossen een voorwaarde.

Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten geconstateerd, zodat ook hier geldt dat de ontwikkeling op het perceel geen invloed heeft op de aanwezigheid van mieren, kevers of overige ongewervelden in het gebied.

Vissen

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat in het onderzoeksgebied geen water aanwezig is, zodat vissen niet voorkomen. Er kan worden gesteld dat door de ontwikkeling op het perceel het leefgebied van de vissen niet wordt gewijzigd of beïnvloedt, zodat de invloed op deze soorten nihil is.

2.5 Informatie door het KNNV

Bij het KNNV te Zeist, Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, een vereniging voor veldbiologie, is navraag gedaan over informatie met betrekking tot natuurdata over de locatie Stationsstraat 104/106 te Rijen en omgeving.

Uit dit telefonisch contact is duidelijk geworden dat de vereniging van de omgeving geen nadere natuurinformatie heeft.

2.6 Resultaten literatuuronderzoek

2.6.1 Natuurloket

Binnen de kilometerhokken 122.000 (X) en 399.000-400.000 (Y) zijn volgens het Natuurloket een aantal beschermde flora en fauna geïnterpreteerd. De onderzoekslocatie vormt slechts een klein deel van deze kilometerhokken, dus het is waarschijnlijk dat niet alle geïnterpreteerde soorten op het perceel zijn aangetroffen.

Het blijkt dat 10 zoogdiersoorten, 41 broedvogelsoorten, 3 amfibieën, 17 dagvlinders, 7 macronachtvlinders, 11 libellensoorten, 5 sprinkhanen/krekels en 1 overige ongewervelden in de kilometerhokken rond de onderzoekslocatie zijn gespot. De inventarisatie hiervan wordt als goed tot onbepaald beschouwd. Voor de vogels wordt de inventarisatie als slecht beschouwd.

Verder zijn 285 vaatplantensoorten, 32 mossen en 46 korstmossen aangetroffen. De inventarisatie van de vaatplanten is als goed te beschouwen, van de mossen als redelijk en van de korstmossen als slecht.

In bijlage 2 zijn de volledige gegevens opgenomen.

2.6.2 Vogel- en Habitatrichtlijngebieden

Via het ministerie van LNV zijn de Vogel- en Habitatrichtlijnkaarten beschouwd en hieruit kan worden geconcludeerd dat er geen beschermde natuurgebieden in de omgeving van de planlocatie zijn gesitueerd. Het dichtst bij gelegen Habitatrichtlijn-gebied betreft het Ulvenhoutse Bos. De afstand tot dit gebied bedraagt meer dan 8 kilometer.

De afstand tot dit gebied is zodanig dat de invloed op het gebied als niet relevant kan worden beschouwd.

3. Conclusie

Door het literatuuronderzoek van de inventarisatie is aangetoond dat het mogelijk is dat in het gebied beschermde flora of fauna (voornamelijk broedvogels en zoogdieren) voor kunnen komen (zie inventarisatie Natuurloket).

In de nabijheid van het perceel zijn tijdens de veldbezoeken op 15 september 2015 echter geen waarnemingen gedaan van schaarse of bedreigde soorten. Wel zijn een aantal beschermde vogels waargenomen in de houtopstand op het noordelijk deel van het gebied. Ook rondom het perceel zijn bij de inventarisaties geen waarnemingen gedaan van bedreigde of schaarse soorten (waaronder uilen en vleermuizen).

Het veldonderzoek is buiten het broedvogelseizoen uitgevoerd. Daarom is er tevens speciale aandacht besteed aan andere kenmerken van broedende vogelsoorten. Onder andere uitwerpselen van broedvogelsoorten en hun kuikens, braakballen, vraatsporen en de achtergebleven nestmaterialen zijn kenmerken waarop speciaal is gelet. Het veldonderzoek kan daarom als zeer uitvoerig worden beschouwd.

Bij de inventarisatie is ook aandacht besteed aan foeragerende vleermuizen en nestkasten en -mogelijkheden voor uilen in het gebied. Ook zijn de bomen aan de westzijde van het perceel onderzocht op o.a. verblijfplaatsen voor vleermuizen. Deze zijn echter niet aangetroffen.

De nieuwbouw van de supermarkt/bovenwoningen op het perceel zal, gezien het feit dat geen bedreigde/schaarse soorten zijn aangetroffen op het perceel of in de directe omgeving, geen wijziging in de verstoring van de natuurwaarden in het gebied opleveren. In de huidige situatie en in de nieuwe situatie blijven er foerageermogelijkheden bestaan voor met name broedvogels en vleermuizen op de locatie, maar vooral ook in de omgeving van het plangebied.

Bij de bouwwerkzaamheden dient evenwel aandacht te worden besteed aan eventuele verstoring van natuurwaarden in het algemeen. Door extra zorg hieraan te besteden tijdens de bouwwerkzaamheden, wordt vermeden dat de dieren hiervan teveel hinder zullen ondervinden. Omdat geen broed- of verblijfplaatsen zijn aangetroffen in het plangebied, gelden er echter geen beperkingen in de uitvoering van de werkzaamheden. Wel geldt de algemene zorgplicht voor flora en fauna.

De enige beperking voor de uit te voeren werkzaamheden betreft het verwijderen van de houtopstand op het perceel. Dit mag niet in het vogelbroedseizoen worden uitgevoerd, welke grofweg tussen 15 maart en 15 juli loopt.

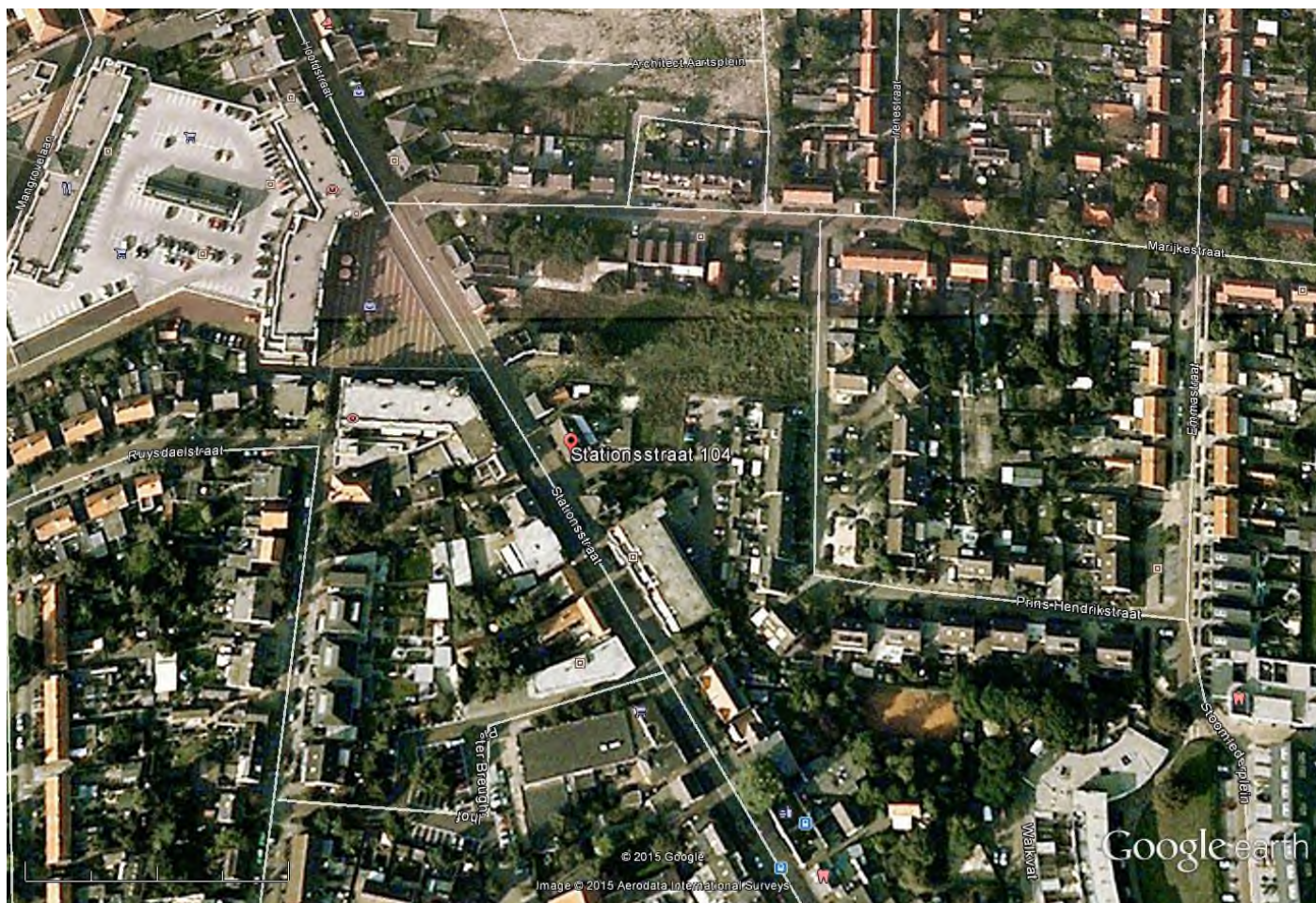
Verder gelden er op grond van deze inventarisatie geen belemmeringen of beperkingen voor de plannen of de uit te voeren bouwwerkzaamheden op grond van de natuurwaarden.

Bijlage 1 : Luchtfoto en situatietekening

Bijlage 2 : Resultaten inventarisatie Natuurloket

Bijlage 3 : Foto's perceel en omgeving

Bijlage 1 : Luchtfoto en situatietekening

Google earth

voet
meter

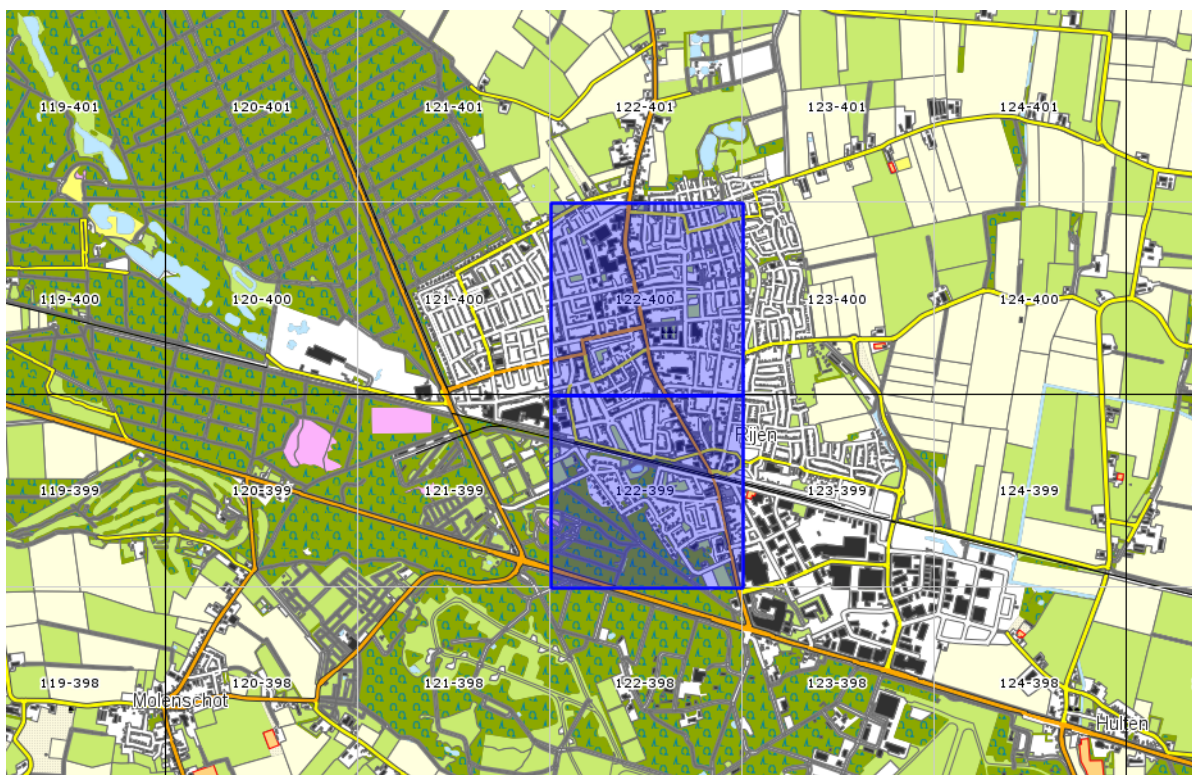
Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven.

Bijlage 2 : Resultaten inventarisatie Natuurloket

disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door de Gegevensautoriteit Natuur gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

naam project	Stationsstraat, Rijen
doel project	Inventarisatie natuurwaarden
datum	vr, 09/10/2015 - 14:43
ordernummer	OHNL-2015-4285
geselecteerde kilometerhokken	122-399,122-400

Op de volgende pagina's vindt u eerst de beknopte eenmalige levering en vervolgens de toelichting erop.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: info@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2356333

122 - 399	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	zoogdieren	vogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige ongewervelden	zeeorganismen
Rode-Lijstsoorten	4				1	4								1		
Ffwet soorten tabel 1	2				6											
Ffwet soorten tabel 2+3					3											
Ffwet vogels						30										
Hrl soorten bijlage II																
Hrl soorten bijlage IV					2											
Aantal soorten	285	32	46	3	10	35				16	7		11	5	1	
Detaillering 0-0.25/0.251-1/ groter 1km2	4%/78%/18%	0%/100%/0%	100%/0%/0%	0%/0%/100%	48%/20%/32%	5%/0%/95%	0%/0%/100%			33%/31%/36%	44%/11%/44%		54%/46%/0%	69%/31%/0%	100%/0%/0%	
Volledigheid onderzoek	goed	goed	goed	onbepaald	onbepaald	slecht/slecht *	niet	niet	niet	goed	onbepaald	niet	goed	onbepaald	onbepaald	niet
Onderzoeksp periode	1995-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015

122 - 400	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	zoogdieren	vogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige ongewervelden	zeeorganismen
Rode-Lijstsoorten	2				1	3				1						
Ffwet soorten tabel 1	2				5		3									
Ffwet soorten tabel 2+3	1				3					1						
Ffwet vogels						35										
Hrl soorten bijlage II																
Hrl soorten bijlage IV					2											
Aantal soorten	190	19	1	2	9	41	3			17	4		2		1	
Detaillering 0-0.25/0.251-1/ groter 1km2	2%/97%/0%	0%/100%/0%	100%/0%/0%	0%/0%/100%	46%/26%/28%	5%/0%/95%	100%/0%/0%			17%/36%/47%	25%/0%/75%		100%/0%/0%		0%/0%/100%	
Volledigheid onderzoek	goed	redelijk	slecht	onbepaald	onbepaald	slecht/slecht *	slecht	niet	niet	goed	onbepaald	niet	slecht	niet	onbepaald	niet
Onderzoeksp periode	1995-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015

Toelichting op de tabel

Soortgroepen

In de gehanteerde indeling is *Overige ongewervelden* een diverse groep met daarin alle wespen, bijen, mieren, netvleugelige, steenvliegen, kevers, vliegen, muggen, haften, wantsen, cicaden, luizen, schorpioenvliegen en overige insecten, spinnen, mijten, hooiwagens, duizendpoten, miljoenpoten, pissebedden, kakkerlakken, oormwormen, weinigpotigen, vlokreeften, lagere kreeftachtigen, weekdieren, slakken, ringwormen, snoerwormen en wormachtigen zoals bloedzuigers.

Onder de soortgroep *Zeeorganismen* vallen: hydroidpoliepen, mosdiertjes, mysisgarnalen, ribkwallen, stekelhuidigen, zakpijpen, zeepissebedden, zeepokken, eendenmossels, krabbezakjes, zeespinnen en grote kreeftachtigen (kreeften, krabben en garnalen). Dit betekent dat waarnemingen van de Europese kreeft (*Astacus astacus*) en andere in zoetwater levende rivierkreeften onder Zeeorganismen te vinden zijn. Zeezoogdieren zijn te vinden onder Zoogdieren.

Rode-Lijstsoorten

In de tabel staat voor elk kilometerhok per soortgroep vermeld hoeveel soorten op de Rode Lijst staan. Rode Lijsten worden formeel vastgesteld door de Rijksoverheid. De gehanteerde Rode Lijsten zijn (inclusief link naar website van ministerie van de Rijksoverheid met verwijzing naar pdf van het besluit):

vaatplanten	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
mossen	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
korstmossen	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004 ¹
paddenstoelen	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004 ²
zoogdieren	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
vogels	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
amfibieën	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
reptielen	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
vissen	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
dagvlinders	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
macronachtvlinders	geen Rode Lijst
micronachtvlinders	geen Rode Lijst
libellen	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
sprinkhanen en krekels	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
overige ongewervelden	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004 ³
zeeorganismen	geen Rode Lijst

Flora- en faunawetsoorten tabel 1

Alle soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet, te vinden in de pdf op de website van De Rijksoverheid ([beschermde soorten van de Flora- en faunawet](#)).

Flora- en faunawetsoorten tabel 2 en 3

Soorten van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, te vinden in de pdf op de website van het ministerie van de Rijksoverheid ([beschermde soorten van de Flora- en faunawet](#)).

¹ Na vaststelling van de Rode Lijst is gebleken dat *Haematomma ochroleucum* onterecht op de Rode Lijst stond; deze is er vervolgens van afgehaald ([verantwoording Database Soorten in wetgeving en beleid](#)).

² De Rode Lijst voor paddenstoelen uit 2009 is nog niet geïmplementeerd in de NDFF; hier vindt u het besluit: [Besluit Rode Lijsten 4 september 2009](#)

³ Het gaat hier om de soortgroepen: bijen, kokerjuffers, steenvliegen, haften, platwormen en land- en zoetwaterweekdieren.

Flora- en faunawet vogels

Alle vogelsoorten, behalve exoten, zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet.

Habitatrichtlijnsoorten bijlage II

In de Europese Habitatrichtlijn staan in Bijlage II de soorten waarvoor beschermde gebieden moeten worden aangewezen. Op de site van de Rijksoverheid kunt u een overzicht vinden van de soorten (beschermde soorten Habitatrichtlijn Bijlage II). Welke gebieden dit zijn is per soort op te zoeken via Natura 2000 -gebieden.

Habitatrichtlijnsoorten bijlage IV

In de Europese Habitatrichtlijn staan op Bijlage IV de soorten aangewezen die strikt beschermd zijn; de meeste soorten staan in tabel 3 van de Flora- en faunawet. Op de website van de Rijksoverheid kunt u een overzicht vinden (beschermde soorten Habitatrichtlijn Bijlage IV).

Aantal soorten

Het totaal aantal soorten per soortgroep per kilometerhok in de periode zoals aangegeven. Meegenomen zijn alle waarnemingen:

- die geheel of gedeeltelijk binnen de selectie liggen;
- die zijn gevalideerd en daarbij de classificatie 'betrouwbaar' hebben meegekregen;
- waarvan de bronhouder heeft aangegeven dat ze uitgeleverd mogen worden.

Indien er een asterisk (*) in het veld staat betekent dit dat een deel van de waarnemingen pas na expliciete toestemming van de bronhouder mag worden uitgeleverd. Het kan dus zijn dat in de standaardlevering niet alle waarnemingen worden geleverd die optellen tot de beknopte levering. Ook kan het zijn dat deze gegevens later worden geleverd.

Volledigheid onderzoek

Voor elke soortgroep is een indicatie gegeven hoe volledig een specifiek kilometerhok is onderzocht. Er wordt hierbij gewerkt met een normering in 5 klassen: (1) niet, (2) slecht, (3) redelijk onderzocht, (4) goed onderzocht en (5) onbepaald.

De volledigheid van onderzoek wordt geautomatiseerd berekend voor alle soortgroepen, waarbij elk kilometerhok meedraait in een cyclus van berekeningen over geheel Nederland. De doorlooptijd van deze rekencyclus is in de praktijk 2 tot 3 weken voor alle kilometerhokken in Nederland. In de toelichting is per soortgroep aangegeven welke regels hierbij gehanteerd zijn en over welke periode.

[Download de toelichting](#)

Detailering

Voor elke soortgroep is in de oppervlakteklassen '0-0.25 km²', '0.251- 1 km²' en 'groter dan 1 km²' bepaald welk aandeel de waarnemingen bezetten. De basis voor deze berekening is het aantal waarnemingen:

in de beschouwde periode;

dat geheel of gedeeltelijk in het kilometerhok valt;

waarvan de bronhouder heeft aangegeven dat ze uitgeleverd mogen worden.

De resultaten zijn in de drie genoemde klassen achter elkaar geplaatst en gescheiden door een slash-teken (/).

Onderzoeksperiode

De onderzoeksperiode betreft voor vrijwel alle beschreven soortgroepen de recente 10 afgeronde veldseizoenen. Alleen voor vaatplanten wordt een langere periode gehanteerd. In de loop van het kalenderjaar wordt de beschouwde periode dus steeds iets langer.

Bijlage 3 : Foto's perceel en omgeving

